

Mela tänään

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen asiakaslehti

4 • 2024

Kaipaatko neuvoja turvallisempiin työtapoihin?

Tarjoamme maksutonta työturvallisuusneuvontaa ja -koulutuksia, jotka auttavat sinua tekemään tilastasi turvallisemman työympäristön:

mela.fi/nollatapaturmaa

Jos tapaturma kaikesta huolimatta sattuu, saat turvaa Melan työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta. Kun huolehdit vakuutuksesi ja sen perustana olevan työtulon ajantasaisuudesta, varmistat samalla, että vahingon sattuessa korvaukset ovat tasoltaan oikeat.

Tieto ja asenne auttavat pysymään turvassa

Vuosi 2023 oli synkkä vuosi maatalouden työturvallisuustilastoissa. Onnettomuustutkintakeskuksen työpaikka-kuolemista tekemän tutkimuksen mukaan viime vuonna tapahtui 23 työkuolemaa, joista peräti 11 tapahtui maaja metsätaloustöissä.

Maatalous on perinteisesti yksi Suomen vaarallisimmista aloista. Koneiden käyttö, eläinten käsittely ja fyysisesti vaativa työskentely altistavat työntekijät vaaratilanteille. Kaatumiset ja putoamiset ovat tyypillisiä maatalouden tapaturmia. Usein vahinkotilanteiden taustalla on ollut kiire, huolimattomuus tai väsymys. Myös vaativat työskentelyolosuhteet vaikuttavat onnettomuuksien syntyyn: töitä tehdään ulkona vaikeissa keliolosuhteissa, korkealla ja ahtaissa paikoissa sekä liikutaan paljon vilkkaillakin liikenneväylillä. Työhön liittyy myös vaarallisten kemikaalien käsittelyä.

Moni tapaturma olisi vältettävissä, ja onneksi lähes puolet maatalousyrittäjistä selviääkin työuransa läpi ilman tapaturmia. Vakavia onnettomuuksia sattuu kuitenkin edelleen liian usein.

Kiireessä työn riskit unohtuvat

Kun kiire, stressi ja taloudellinen paine painavat päälle, töistä yritetään selviytyä nopeasti. Kiire houkuttaa oikaisemaan turvallisten työtapojen kustannuksella.

Luonnonvarakeskuksen maatalojen työturvallisuuskulttuurista käsittelevän raportin (2023) mukaan turvallista toimintaa maatalon töissä estävät erityisesti väsymys, stressi, koneiden ja työvälineiden heikko kunto sekä ajanpuute. Samoilla tekijöillä näytti olevan myös läheinen yhteys tapaturmien sattumiseen. Raportista käy ilmi, että enemmistö maatalousyrittäjistä ajattelee, ettei turvallisuus ole yhtä tärkeä asia kuin työn suorittaminen aikataulussa. Tällainen ajattelu voi valitettavasti johtaa vakaviin seurauksiin, kuten viime vuoden työpaikka-kuolemien karu tilasto osoittaa.

Pahimmassa tapauksessa kiireessä tehdyt työt jäävät tekijänsä viimeisiksi. Lievemmissäkin tapauksissa työturvallisuuden laiminlyöminen johtaa yleensä ylimääräisiin kustannuksiin tilalla. Tapaturmat aiheuttavat töiden viivästymistä ja taloudellisia menetyksiä. Mitä vakavammasta tapaturmasta on kyse, sitä suuremmiksi kasvavat myös sen aiheuttamat kustannukset.

Työturvallisuuden panostaminen on siis panostamista myös tilan ja sen toiminnan jatkuvuuteen. Yhtä lailla se tuo turvaa paitsi viljelijälle itselleen, myös hänen perheelleen ja läheisilleen.

Pieni muutos asenteessa, suuri muutos turvallisuudessa

Tapaturmien ehkäisyssä tärkeintä on riskienhallinta eli tunnistaminen, ennakoiminen ja suunnittelu. Tapaturmia voi vähentää merkittävästi jo sillä, että pysähtyy hetkeksi, arvioi mahdolliset riskit ennen työhön ryhtymistä ja tiedostaa, että varoimenpiteet voivat olla elintärkeitä. Apua oman työn riskien arvioimiseen saat maatalo-

usyrittäjien työterveyshuollosta. Työterveyshuoltoon kuuluu tilakäynnillä tehtävä työoloselvitys, jossa työterveyshuollon edustajat arvioivat kanssasi muun muassa työsi kuormittavuutta, tapaturmariskejä ja työn altisteita. Selvityksen perusteella saat työterveyshuollosta suosituksia ja opastusta siitä, miten voit vaikuttaa työsi turvallisuuteen.

Omat toimintatavat ja asenteet ovat valitettavan usein työturvallisuuden heikoin lenkki. Kaikkia tapaturmia ei pystytä ehkäisemään, mutta omalla asenteella tapaturmien ennaltaehkäisyyn voi vaikuttaa jo paljon. Tuntuuko sinusta, että työturvallisuuden miettiminen on hidaste vai olennainen osa tehokasta työskentelyä?

Tilastojen perusteella erilaiset poikkeamat työssä nostavat tapaturman sattumisen todennäköisyyttä. Erityisen tärkeää on siis huomioida, miten toimii yllättävissä tilanteissa. Useimmiten poikkeamaan johtaneet tekijät voi tunnistaa ja niihin voi vaikuttaa, jos tapahtumaa pysähtyy miettimään. Myös läheltä piti -tilanteita kannattaa seurata systemaattisesti; ne antavat tärkeää tietoa siitä, miten työympäristöä voi muokata turvallisemmaksi.

Henkinen hyvinvointi osana työturvallisuutta

Työturvallisuus ei ole pelkästään teknisten suojalaitteiden ja ohjeistusten varassa. Yhtä tärkeää on huomioida henkisen hyvinvoinnin rooli työturvallisuudessa. Maatalousyrittäjien työpäivät ovat usein pitkiä ja kuormittavia, mikä voi johtaa uupumukseen. Uupuneena keskittyminen voi herpaantua, ja virheiden sekä vaaratilantei-

den riski kasvaa.

Kun henkinen hyvinvointi järkkyy, se heijastuu suoraan fyysiseen turvallisuuteen. Esimerkiksi jatkuva stressi tai uupumus voivat saada aikaan sen, että turvallisuuskäytäntöjä jätetään noudattamatta kiireen keskellä. Kuormitus heikentää tarkkaavaisuutta, minkä lisäksi se vaikeuttaa riskien arviointia ja päätösten tekemistä. On siis myös työturvallisuuden kannalta tärkeää huolehtia omasta jaksamisestaan.

Välitä viljelijästä ruuantuottajan tukena

Välitä viljelijästä -projekti on tarjonnut maksutonta ja luottamuksellista apua maatalousyrittäjän jaksamisen haasteisiin jo vuodesta 2017. Nyt hallitus on vakinaistamassa projektin toimintamallin. Vakinaistamisen myötä projektin tarjoamat varhaisen työkyvyn palvelut tulisivat osaksi Melan työkykytoimintaa ja laajenisivat samalla koskemaan myös poronhoitajia ja kalastajia.

Maatalousyrittäjille, poronhoitajille ja kalastajille tarjottavia varhaisen tuen palveluita olisivat Melan työkykyneuvojen neuvonta- ja ohjauspalvelut, varhaisen tuen toimintamalli sekä toimintamallia toteuttava sidosryhmäverkosto. Lisäksi palveluihin kuuluisivat koulutukset ja digitaaliset palvelut sekä harkinnanvaraisesti annettavat ostopalvelusitoumukset mielenterveyden asiantuntijapalveluihin. Lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.12.2024 ja sen tavoitteena on ruuantuottajien työkyvyn tukeminen, työkyvyttömyyden ennaltaehkäisy sekä työurien pidentäminen.

• TEKSTI: JULIA VON FLITTNER
KUVA: MIKKO KÄKELÄ

Lomittajan työtä kaunistelematta ja kauhistelematta

Ylen Lomittajat-sarjassa on syksyn aikana seurattu maatalouslomittajien arkea. Yksi Lomittajat-sarjan neljästä maatalouslomittajasta, Jouki Tchaous, vastaa puhelimeen autosta. Hän on matkalla Seinäjoelta agrologiopintojen lähijaksolta kotiinpäin.

– Sarjan kuvaaminen meni omalla painollaan, koska mun ei tarvinnut tehdä muuta kuin töitäni. Sarjassa ei ollut tarkoitus kiillottaa ja kaunistella työn arkea, vaan kertoa mitä työ on, Jouki kertoo.

– Eräs emäntä sanoi, että sarja on tehty kaunistelematta ja kauhistelematta. Paljon on myös tultu kiittelemään miten kiva, lämminhenkinen, hyvän mielen sarja Lomittajat on, Jouki iloitsee.

– Olen aina ollut ylpeä siitä, mitä teen ja rakastanut sitä, mitä teen. Kun työ on tärkeää ja mielekästä, niin on hienoa päästä näyttämään, millaista työ on ja mistä maito tulee. Samalla voi korjata kuluttajien mahdollisia väärä mielikuvia maataloudesta. Tilallisetkin voivat saada sarjasta uusia ideoita, että ai tuollaisiakin tuotantomahdollisuuksia on. Tilat ovat niin erilaisia, Jouki pohtii.

Mistä on hyvä lomittaja tehty?

Lähivuosina lomittajia eläköityy suuri määrä, ja uusia osajia tarvitaan. Millaisia ominaisuuksia hyvällä lomittajalla on?

– Joustavuutta ja mukautumiskykyä monenlaiseen tilanteeseen. Täytyy tykätä itsenäisestä työstä. Hyvän lomittajan ei tarvitse tietää kaikkea kaikkea. Pitää olla luotettava ja tarvittaessa myöntää, että nyt en tiedä tätä ja pyytää apua, 20 vuotta lomittajana toiminut Jouki miettii.

– Lomittaminen on myös hoivaviihtelyä. Niin tilallisista kuin lomittajista yksikään ei varmasti tee työtä pelkäästään rahan takia.

Eläinten lukeminen ja vastuuntunto ovat tärkeitä. Eläimistä pitää pitää hyvää huolta, jotta eläimet tuo elannon talolle.

Jouki oli yksi Melan vuonna 2021 järjestämän Loistolomittaja-kilpailun voittajista, ja hän esiintyy myös Melan lomituksen 50-vuotisjuhla-ohjelmalla. Sarjassa tuli esiin Joukin rakkaus eläimiä kohtaan.

– Tärkein, minkä takia minä olen viihtynyt niin hyvin lomittajana, on ne eläimet, hän myöntää.

– Ja että tiedän tekeväni tärkeää työtä, jotta tilalliset jaksaa. Se on win-win-tilanne kaikille. Luottamus on tärkeää, että he tietää, että me hoidetaan se karja hyvin.

Työohjeet auttavat onnistumaan

Lomitusten onnistumiseen vaikuttavat kaikki lomituksen osapuolet. Lomittajan ja hallinnon lisäksi myös yrittäjällä on onnistumisessa oma osuutensa. Jouki korostaa, että perehdytys ja opastus ovat tärkeitä lomituksen onnistumisen kannalta.

– Työohjeet, työohjeet ja työohjeet. On kaikkien etu, että tiedetään mitä kukakin tekee. Jokaisessa talossa on omat tapansa, ja jos sanotaan vaikka että ”laita sopivasti”, niin sitä on vaikeaa tulkita. Ohjeet eivät voi olla pelkäästään jonkun päässä. Tuo turvaa kaikille osapuolille, kun tiedetään, kuka tekee mitään, Jouki painottaa.

– Mun yrittäjät on olleet huippuja! Kuten ohjelmasta näkee, niin ystäviähän heistä on tullut myös, hän iloitsee.

Lomitustyön kohokohtia

Lomittajat-sarjassa näytetään, kuinka Jouki joutui luopumaan hänelle rakkaasta lomittajan työstään. Nyt hän opiskelee agrologiksi ja tekee osa-aikaisena töitä lempäläläisellä Mäkelän kauppapuutarhalla. Puutarha-ala on Joukille uutta ja vaikuttaa hyvin mielenkiintoiselta. Myös rakas lavatanssiharrastus kulkee edelleen mukana arjessa.

– Parasta lomittajan työssä olivat luonto ja maisemat. Tämä voi olla epäsuosittu mielipide, mutta kyllä ne työmatkatkin. Vaikka kun lapset olivat pieniä, niin kyllä tuntui aika raskaalta istua tunteja autossa. Ja jos jotain muuttaisin, niin lomittajan palkka ei ihan ole tasapainossa työn vastuullisuuteen nähden, Jouki pohtii.

– Koen kuitenkin, että olen ollut etuoi-keutettu, kun olen saanut katsoa auringon-nousuja ja -laskuja, viljan kasvamista, kevään

heräämistä ja vuodenaikojen vaihtumista. Olen tykännyt olla myös joulut töissä, kun on ihan rauhallista ja saa olla lehmien kanssa. Silloin on tavannut tilallisetkin. Ja varsinkin jos heillä on pieniä lapsia, on päässyt helpot-tamaan heidän joulun viettoaan.

Teksti: Anna Matikainen

Lomittajat-sarja

Lomittajat on dokumentaarinen sarja, jossa seurataan neljän suomalaisen maatalouslomittajan elämää kolmen kuukauden ajan. Sarjassa esiintyvät Joukin lisäksi Anne, Outi ja Aki. Esitettiin syksyllä Yle TV2-kanavalla ja Yle Arenassa.

Pysy kärryillä jatkossakin – tilaa uutiskirje!

Pitelet kädessäsi viimeistä Mela tänään -lehteä.

Mela tänään -lehti on Melan asiakaslehti, jossa on kerrottu ajankohtaisia Mela-turva-asioita 25 vuoden ajan. Ensimmäinen Mela tänään ilmestyi vuonna 1999. Lehdestä saattoi silloin lukea MATA-tapaturmavakuutuksen korvauksista, Mela-asiamiesten koko Suomen kattavasta palveluverkostosta ynnä muusta.

Lehti on toiminut 25 vuoden ajan suhteellisen samalla formaatilla. Nyt on jo aika uudistua. Keväällä 2024 asiakkaillemme lähettämässä viestintäkyselyssä moni teistä vastasi toivovansa ajankohtaista Mela-turvatieta mieluiten sähköpostilla. Vastaamme tähän toiveeseen, ja jatkossa Mela kertoo näistä asioista sähköpostitse uutiskirjeen välityksellä. Uutiskirjeen avulla saat samat tiedot jatkossa oikea-aikaisemmin ja kohdennetummin.

Tilaa uutiskirje

Uutiskirjeestä saat tärkeää ajankohtaista tietoa vakuuttamisesta, eläketurvasta, työ-turvallisuudesta ja työkyvyn tukemisesta. Saat uutiskirjeestä myös tiedot Melan jär-jestämistä maksuttomista tapahtumista. Uu-tiskirje ilmestyy noin kuusi kertaa vuodessa.

Ensimmäinen uutiskirje ilmestyy alku-vuonna 2025. Uutiskirjeen voi kuitenkin tilata jo nyt nettisivuiltamme osoitteesta mela.fi/uutiskirje. Kannattaa tarkistaa myös roskapostikansio, jos uutiskirjettä ei kuulu.

Onhan sähköpostiosoitteesi ajan tasalla?

Samalla on hyvä hetki tarkistaa, että asiakas-tietoihisi on ilmoitettu sähköpostiosoite, ja että tämä sähköpostiosoite on ajan tasalla.

Tarkista tietosi kirjautumalla asiointipalveluun osoitteessa mela.fi/asiointipalvelut. Pääset päivittämään sähköpostiosoitteesi kohdassa **Omat tiedot**.

Mela tänään -lehtiä vuosien varrelta

Viljelijätukiin uusi vaatimus

Ensi vuoden alusta työnantajana toimiville maatalousyrittäjille on tulossa uusi sosiaalisen ehdollisuuden vaatimus, joka on EU:n pinta-ala- ja eläintukien saamisen ehtona. Sosiaalinen ehdollisuus kattaa työsopimuksia, työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta sekä työvälineiden käytön turvallisuutta koskevia säännöksiä, jotka tälläkin hetkellä velvoittavat kaikkia työnantaja niin Suomessa kuin EU:ssa.

Tiivistetysti sosiaalisen ehdollisuuden vaatimus tarkoittaa sitä, että työntekijöiden työturvallisuuden ja työsuojelun laiminlyöminen voi johtaa tukimenetyksiin. AVI valvoo sosiaalisen ehdollisuuden noudattamista tarkastusten ja työntekijöiden ilmoitusten perusteella. Työnantajien on oltava valmiita osoittamaan, että he noudattavat sääntöjä ja tekevät tarvittavat toimenpiteet työympäristön parantamiseksi.

Huomioithan, että työsuhteen tunnusmerkit voivat täytyä myös tilalla työskentelevän perheenjäsenen kohdalla sekä vuokratyövoimaa tai ulkopuolista lomittajaa käytettäessä. Lähtökohtaisesti lomittajien työehtoaasiat ovat lomituspalveluyrityksen tai kunnan vastuulla, mutta työturvallisuusasioissa vastuuta on sekä työnantajalla että työn tilaajalla eli viljelijällä. Työntekijän turvallisuudesta on huolehdittava, vaikka työntekijä ei olisi viljelijän suoraan palkkaama. Suoraa vaikutusta viljelijätukiin ei

ole kuitenkaan niillä kehotuksilla, joita lomitusyksikkö voi antaa maatalousyrittäjälle työturvallisuuspuutteiden korjaamisesta.

Jos toimit työnantajana, voit varautua sosiaaliseen ehdollisuuteen jo nyt tarkistamalla, että maatilasi työsuojelulliset asiat ovat kunnossa. Tähän saat hyvää valmennusta Melan järjestämästä työturvallisuuskorttikoulutuksesta. Koulutus on suunniteltu nimenomaan maatalousyrittäjille ja koulutuksen keskiössä on yhteisen työpaikan turvallisuus, joka on yksi sosiaalisen ehdollisuuden vaatimuksista. Maa- ja metsätalousministeriö neuvoo myös hyödyntämään esimerkiksi Työturvallisuuskeskuksen, Maaseudun Työnantajaliiton sekä aluehallintovirastojen neuvontaa.

Tulevat työturvallisuuskorttikoulutukset löydät nettisivuiltamme mela.fi/tapahtumat

Maataloudessa sattuvien työtapaturmien tutkinta laissa säädettäväksi

Hallitus antoi lokakuussa eduskunnalle esityksen siitä, että työpaikkaonnettomuuksien tutkintaa koskevat säännökset lisättäisiin työtapaturma- ja ammattitautilakiin sekä maatalousyrittäjien vastaavaan lakiin. Lakimuutoksen tavoitteena on kerätä tietoa vakavien onnettomuuksien syistä ja uusista työturvallisuusriskeistä sekä parantaa työturvallisuutta.

Työpaikkaonnettomuuksien tutkintaa eli niin sanottua TOT-tutkintaa on tehty Tapaturmavakuutuskeskuksen (TVK) johdolla vuodesta 1971 alkaen. Tutkinnan tavoitteena on ehkäistä työtapaturmia ja ammattitauteja tehostamalla niiden selvittämistä. Tutkinnassa selvitetään onnettomuuksien syyt ja seuraukset, ja annetaan suosi-

tuksia työturvallisuuden parantamiseksi.

Lakimuutoksen myötä TVK:lle annettaisiin lakisääteinen vastuu työpaikkaonnettomuuksien tutkinnasta myös Melan vahinkojen suhteen. Mikäli maataloustyössä sattunut tapaturma päätettäisiin ottaa TOT-tutkintaan, tulisi tapaturmapaikalle tutkintaryhmä tai sen edustaja selvittämään tapaturman kulkua ja syitä. Tutkinnan ensisijaisena tavoitteena on vastaavanlaisten tapausten torjunta. Tutkinnasta tehdyt raportit eivät sisällä yrityksiä, onnettomuuspaikkaa tai henkilöitä yksilöiviä tietoja. TOT-tutkintaa johtaa ja valvoo TVK:n hallituksen asettama TOT-johtokunta.

Lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

Mela-asiamiehiltä tukea ja neuvontaa ympäri maan

Mela-asiamiehet ovat Mela-turvan asiantuntijoita, joiden puoleen voit kääntyä, kun vakuutusturva tai etuudet heittävät kysymyksiä.

Asiamies auttaa sinua hahmottamaan tilanteesi kokonaisuudessaan. Saat asiamieheltä tukea ja neuvontaa. Tarvittaessa hän voi auttaa sinua hakemusten täyttämässä.

Etsi lähin asiamies ja ota yhteyttä: mela.fi/asiamies

Huomioi nämä maatilan yhtiöittämisessä

Jos suunnittelet maatilan yhtiöittämistä tai se on jo toteutettu, vakuutus tilanne on tarkistettava. Ota yhteys Mela-asiamieheen tai tee sähköinen hakemus asiointipalvelussa. Sen lisäksi, että vakuutus on henkilökohtainen, se on myös yrityskohtainen.

Osakeyhtiössä vakuutetaan yrittäjä, kun toimintaa verotetaan maatalousverolain (MVL) mukaan, yrittäjä on johtavassa asemassa ja omistaa osakeyhtiön osakkeita seuraavasti:

Omistaa yksin

- yli 30 % yhtiön osakkeista tai
- yli 30 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Omistaa yhdessä perheenjäsenen kanssa

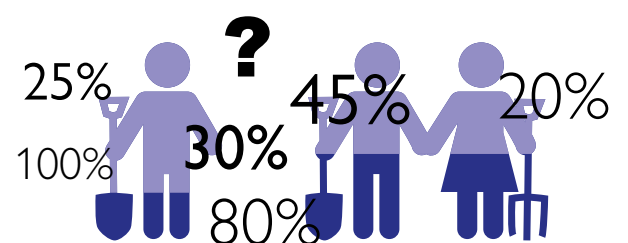
- yli 50 % yhtiön osakkeista tai
- yli 50 % osakkeiden tuottamasta kokonaisäänimäärästä.

Perheenjäsen voi olla tässä yhteydessä

- avio- tai avopuoliso
- samassa taloudessa asuva lapsi
- samassa taloudessa asuvat vanhemmat.

Huomaa, että MATA-tapaturmaturva seuraa MYEL-vakuutusta, eli niissä on samat ehdot. Osakeyhtiössä myös yrittäjän perheenjäsen eli puoliso sekä samassa taloudessa asuvat lapset ja vanhemmat voidaan vakuuttaa, jos he täyttävät edellä mainitut yrittäjän vakuuttamisen ehdot. Perheenjäsen, joka ei omista osakkeita, ei kuulu MYEL- eikä MATA-turvan piiriin.

Kun omistussuhteet tai perheenjäsenen asuminen muuttuvat, tarkista vakuutusturva

Jos osakeyhtiön perustamisen jälkeen osakkeiden omistussuhteisiin tai vakuutetun perheenjäsenen asumiseen on tullut muutoksia, vakuutusturva pitää ehdottomasti tarkistaa. Tällä voi olla vaikutuksia esimerkiksi karjatilan lomitusoikeuteen – jopa takautuvasti. Vaikutuksia voi olla myös yrittäjien ja perheenjäsenten tapaturmaturvaan.

Lomitusoikeuden kannalta MYEL-vakuutuksen on oltava siinä yrityksessä, jossa eläimet ovat. Kannattaa myös huomioida, kuuluvatko metsä ja liitännäistoiminnot osakeyhtiöön.

Jos luopumistuen sitoumuksia on voimassa, ota yhteys Melaan, kun yhtiöittämistä aletaan suunnitella.

Jos tilalla on sekä maatalousverotettua että elinkeinoverotettua toimintaa, huomioi, missä raja kulkee eri toimintojen välillä. Jos esimerkiksi maatalousverotettu maatila tuottaa tuotetta jatkojalostukseen, jota taas verotetaan elinkeinoverolain mukaan, on kummastakin tulonlähteestä oltava erikseen eläke- ja tapaturmavakuutus. MYEL- ja MATA-vakuutuksen lisäksi pitää siis yrittäjällä olla YEL- ja TyTAL-vakuutus. Kun yhtiössä työskentelevälle yrittäjälle sattuu tapaturma, selvitetään, kummassa toiminnassa vahinko sattui. Rajanveto kannattaa sopia kirjallisesti.

Teksti: Pirkko Halttunen

Mela-turvan tärkeitä päiviä vuonna 2025

TAMMIKUU

Tarkista meiltä saamastasi vakuutusotteesta, että työtulosi on ajan tasalla. Oteelta näet vakuutuksen tilanteen 31.12.2024.

Vuoden 2025 palkkeroi korottaa työtuloasi vuoden alusta 2,2 prosentilla.

20.1. Vapaaehtoisen työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen sekä vapaa-ajan MATA-vakuutuksen vakuutusmaksulaskun eräpäivä.

Tuleva eläkkeesi ja monet etuudet laskeaan MYEL-työtulosiasi.

HELMIKUU

Satsaa turvalliseen työskentelyyn ja hyödynnä maksuton työturvallisuusneuvontamme! Esimerkiksi maatalousyrittäjille suunnatusta työturvallisuuskorttikoulutuksesta saat työkaluja turvallisuuden kehittämiseen omalla tilalla: mela.fi/tyoturvallisuuskortti.

MAALISKUU

15.3. MYEL-vakuutuksen ja pakollisen työajan MATA-vakuutuksen vakuutusmaksulaskun eräpäivä.

Vaivaako kausiflunssa? **Jos joudut lyhyelle sairauslomalle** (enintään 1+9 arkipäivää), hakeudu lääkäriin ja hae Mela-sairauspäivärahaa asiointipalvelussamme. Jos sairauslomasi jatkuu pidempään, muista hakea Kelan sairauspäivärahaa 2 kuukauden kuluessa.

HUHTIKUU

Onko sinulla vakuutus myös vapaa-ajan tapaturmien varalle? Melan vapaa-ajan tapaturmavakuutus korvaa yksityistalouden töissä sekä vapaa-ajan harrastuksissa sattuneet tapaturmat, ja se on voimassa myös ulkomailla. Voit hakea vapaa-ajan MATA-vakuutusta kätevästi asiointipalvelussamme.

Käytä aina viitenumeroa, jotta lasku kohdistuu oikein!

TOUKOKUU

Aloititko perheenjäsenesi työskentelyn tilalla? Nyt on hyvä aika tarkistaa kaikkien maatilalla työskentelevien perheenjäsenten vakuutus-turva. Ota yhteyttä Mela-asiamieheen tai asiakaspalveluumme ja katsotaan, onko perheenjäsenen vakuutus-turva ajan tasalla.

Huolehdi työkyvystäsi! Testaa työkyky-taso ja vertaa tuloksiasi muihin maatalousyrittäjiin Viljelijän työkyky-mittarilla: tykymittari.mela.fi.

KESÄKUU

15.6. MYEL-vakuutuksen ja pakollisen työajan MATA-vakuutuksen vakuutusmaksulaskun eräpäivä.

Kasvoiko tilasi pinta-ala? Tarkista Mela-turviasi ajan tasalle asiointipalvelussamme. Mela-asiamiehemme auttavat sinua kaikissa Mela-turvaan liittyvissä asioissa.

Näet kaikki eräntyneet laskusi sekä myös kuluvan vuoden tulevat laskut asiointipalvelun kohdasta Vakuutukset.

HEINÄKUU

Sattuiko kesäkiireissä työtapaturma? Tapaturman sattuessa hakeudu aina ripeästi lääkäriin ja tee vahinkoilmoitus asiointipalvelussa 60 päivän kuluessa vahingon sattumisesta. Lääkäriin kannattaa hakeutua mahdollisimman pian, jotta saat oikea-aikaista hoitoa vaivaasi. Huomioi myös etälääkäripalvelut. Mikäli jäät seuraamaan oireiden kehittymistä kovin pitkään ja viivyttelut hoitoon hakeutumisessa, tämä voi hankaloittaa korvausasi-asi käsittelyä.

SYYSKU

15.9. MYEL-vakuutuksen ja pakollisen työajan MATA-vakuutuksen vakuutusmaksulaskun eräpäivä.

Tarkista työeläkeotteesi! Työeläkeotteelta näet, miten oma eläkkeesi karttuu. Tiedot on tärkeää tarkistaa säännöllisesti, sillä tuleva eläkkeesi lasketaan otteen tietojen perusteella. Päiset sähköiseen työeläkeotteeseen asiointipalvelumme kautta. Sähköiseltä oteelta näet ajantasaisimmat tiedot aina kun haluat. Jos et ole katsonut sähköistä otetta kolmeen vuoteen, lähetetään työeläkeote sinulle postissa.

Aika ilmoittautua syksyn työhyvinvointitapahtumiin: mela.fi/tapahtumat.

LOKAKUU

Aloititko konetyöt tai lopetitko viljelyn? **Muista aina tarkistaa** vakuutuksesi tilan toiminnan tai työskentelysi muuttuessa, sillä muutokset voivat vaikuttaa vakuutus-turvaasi. Tarkistushakemuksen teet helposti asiointipalvelussa tai ottamalla yhteyttä Mela-asiamieheen.

Kysymyksiä Mela-turvastasi? Tavoitat meidät helposti asiointipalvelun viestillä: mela.fi/asiointipalvelu

MARRASKUU

Voit maksaa vuoden 2025 vakuutusmaksuja ennakoon jo tämän vuoden marras-joulukuussa. Ennakkomaksut maksetaan erillisenä maksusuorituksena ilman viitenumeroa. Katso tarkemmat ohjeet ennakkomaksamiseen nettisivuiltamme: mela.fi.

Helpota maksamista E-laskulla! Ota E-lasku käyttöön verkkopankissasi.

ELOKU

Liity maatalousyrittäjien työterveyshuoltoon ja hyödynnä alennus. Saat MYEL-vakuutettuna yrittäjänä 20 prosentin alennuksen työajan MATA-vakuutusmaksuusi ensi vuodesta alkaen, kun liityt työterveyshuoltoon syyskuun loppuun mennessä.

Oliko perheenjäsenesi tilalla kesätöissä? Muista päättää perheenjäsenen vakuutus, kun hän lopettaa työskentelynsä tilalla.

JOULUKUU

15.12. MYEL-vakuutuksen ja pakollisen työajan MATA-vakuutuksen vakuutusmaksulaskun eräpäivä.

Maksatko loppuvuodesta perheenjäsenen palkan koko vuodelta? Kun maksat palkkaa, muista aina ilmoittaa palkanmaksutiedot tulorekisteriin. Tiedot tulee ilmoittaa viimeistään viidentenä päivänä maksupäivästä. Muistuta myös tilalla työskentelevää perheenjäsentä hakemaan vakuutusta Melasta.

Syntymävuotesi kertoo, milloin voit jäädä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle

Harkitsetko osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle jäämistä? Osittainen vanhuuseläke tuo joustoa ja mahdollistaa jatkamaan työelämässä pidempään. Osittaisen vanhuuseläkkeen rinnalla voi työskennellä vapaasti. Huomioithan kuitenkin, että osittainen vanhuuseläke voi vähentää pysyvästi tulevan vanhuuseläkkeesi määrää.

Osittaiselle vanhuuseläkkeelle voit jäädä tällä hetkellä aikaisintaan 61-vuotiaana. Ikäraja nousee syntymävuoden mukaan, ja vuonna 1964 syntyneillä ikäraja on 62 vuotta. Vuonna 1965 ja sen jälkeen syntyneet ovat oikeutettuja osittaiseen vanhuuseläkkeeseen kolme vuotta ennen oman ikäluokkansa alinta vanhuuseläkeikää. Tarkat ikärajat vahvistetaan myöhemmin. Voit ottaa osittaisen vanhuuseläkkeen maksuun myös alimman eläkeikäsi jälkeen.

Osittaisena vanhuuseläkkeenä voit ottaa tulevasta eläkkeestäsi maksuun joko 25 prosenttia tai 50 prosenttia. Eläkkeen euromäärä riippuu siitä, paljonko sinulle on kertynyt työeläkettä jäädessäsi osittaiselle vanhuuseläkkeelle. On kuitenkin hyvä huomata, että maksuun otettu osuus vähentää tulevaa eläkettä: maksuun otettua eläkkeen osaa vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta ennen varsinaista vanhuuseläkettä. Osittaisen vanhuuseläkkeen rinnalla voi työskennellä vapaasti. Eläke jatkuu siihen saakka, kunnes jäät vanhuuseläkkeelle.

Lisätietoja eri eläkevaihtoehdoista saat nettisivuiltamme: mela.fi/elaketurva